

ספרות עברית וכללית

הוראות

א. משך הבחינה: שעתיים וחצי.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה ארבעה פרקים.

פרק ראשון: סיפור קצר

פרק שני: דרמה

פרק שלישי: רומאן ונובלה

פרק רביעי: שירה (שירת ימי הביניים, שירת חיים נחמן ביאליק, שירת לאה גולדברג, שיר שלא נלמד)

מארבעת הפרקים עליכם לבחור בשלושה פרקים ולענות על השאלות לפי ההוראות בכל פרק (לכל פרק – $33\frac{1}{3}$ נקודות).

ג. חומר עזר מותר בשימוש: רשימת יצירות.

ד. הוראות מיוחדות: (1) יש לרשום בראש כל תשובה את מספר הפרק ואת מספר השאלה שבחרתם לענות עליה.

(2) שימו לב לכתב, לכתיב, לפיסוק ולכללי הדקדוק.

(3) אין להדגים באמצעות אותה היצירה בתשובות שונות.

(4) לנבחנים אינטרניים: חובה לצרף למחברת הבחינה את רשימת היצירות שנלמדו.

לנבחנים אקסטרניים ונבחני משנה: תימסר רשימת יצירות.

יש לכתוב במחברת הבחינה בלבד. יש לרשום "טיוטה" בראש כל עמוד המשמש טיוטה.
כתיבת טיוטה בדפים שאינם במחברת הבחינה עלולה לגרום לפסילת הבחינה.

השאלות בשאלון זה מנוסחות בלשון רבים, אף על פי כן על כל תלמידה וכל תלמיד להשיב עליהן באופן אישי.

בהצלחה!

השאלות

פרק ראשון – סיפור קצר

אם בחרתם בפרק זה, ענו על שתיים מן השאלות 1-3 (לכל שאלה – $16\frac{2}{3}$ נקודות).
אין להדגים באמצעות אותה היצירה בתשובות שונות.

שימו לב: בשאלות 1-2 אפשר לענות גם על פי הסיפור "צלליות" מאת אמיר גוטפרוינד.

1. ענו על שני הסעיפים א-ב.
 - א. על פי סיפור קצר שלמדתם, תארו את המצב של היחיד בחברה, והסבירו כיצד שניים מן האמצעים האומנותיים (למשל מוטיב, סמל, אקספוזיציה, פואנטה) בסיפור תורמים לביטוי מצב זה. (10 נקודות)
 - ב. האם גם בחברה בימינו יש אנשים שמצבם דומה למצב של היחיד, כפי שהוא מתואר בסיפור שכתבתם עליו בסעיף א? הסבירו והדגימו את דבריכם. ($6\frac{2}{3}$ נקודות)
2. דמויות רבות בסיפור הקצר אינן מודעות למציאות חייהן במלואה. הסבירו כיצד מצב כזה בא לידי ביטוי בסיפור קצר שלמדתם. האם במהלך הסיפור או בסיומו מודעות זו משתנה? הסבירו והדגימו את דבריכם.
3. צלליות / אמיר גוטפרוינד
אחד מן הנושאים המרכזיים בסיפור "צלליות" הוא היחס של החברה כלפי ה"אחר". הסבירו והדגימו קביעה זו.

פרק שני – דרמה

אם בחרתם בפרק זה, ענו על אחת מן השאלות 4-8 ($33\frac{1}{3}$ נקודות).

טרגדיות של סופוקלס: "אנטיגונה", "אדיפוס המלך"

טרגדיות של שקספיר: "המלט", "המלך ליר", "מקבת", "אותלו", "רומיאו ויוליה"

4. הסיום הטרגי של המחזה מתממש בגלל תכונותיהם של הגיבורים הטרגיים ובגלל גורל קבוע מראש. תארו את הסיום של הטרגדיה שלמדתם, והסבירו כיצד התכונות של הגיבורים הטרגיים וגורלם מובילים לסיום זה.
5. הטרגדיה שלמדתם מתרחשת בתקופה רחוקה ובחברה שונה מן החברה שאנחנו חיים בה כיום. למרות זאת, היבטים מסוימים בטרגדיה הזאת רלוונטיים גם לימינו. הסבירו והדגימו קביעה זו על פי המחזה שלמדתם.

מחזה מודרני (מן המאה ה-19 או מן המאה ה-20)

6. בחרו באחת מן הדמויות המרכזיות במחזה המודרני שלמדתם, תארו את הדמות, וכתבו אם לדעתכם היא יכולה לשמש מודל לחיים ראויים מבחינה מוסרית וערכית. הסבירו והדגימו את דבריכם.
7. תארו מאבק בין דמויות במחזה המודרני שלמדתם, והסבירו מהי הסיבה (או מה הן הסיבות) למאבק שתיארתם. האם המאבק נובע מסיבה (או סיבות) אישית-רגשית או נובע מסיבה (או סיבות) אידאולוגית-עקרונית? הסבירו והדגימו את דבריכם.

טרגדיות של סופוקלס: "אנטיגונה", "אדיפוס המלך"

טרגדיות של שקספיר: "המלט", "המלך ליר", "מקבת", "אותלו", "רומיאו ויוליה"

מחזה מודרני (מן המאה ה-19 או מן המאה ה-20)

8. ענו על שלושת הסעיפים א-ג.

במחזות רבים יש סצנות שבהן דמויות מנסות לשכנע זו את זו בצדקתן.

- א. תארו מן המחזה שלמדתם סצנה אחת שיש בה ניסיון שכנוע, והציגו שתי דוגמאות לאמצעי השכנוע (למשל אמצעים רטוריים, שימוש במשלים, חנופה, הסתרת האמת, איום, פנייה לרגש, פנייה להיגיון) שנוקטות הדמויות בסצנה זו. ($11\frac{1}{3}$ נקודות)
- ב. האם לדעתכם דבריה של אחת מן הדמויות בסצנה שתיארתם בסעיף א משכנעים ואתם תומכים בעמדתה, או שמא דבריה אינם משכנעים ואתם מתנגדים לעמדה זו? הסבירו והדגימו את דבריכם. (11 נקודות)
- ג. מהי השקפת העולם העולה מן המחזה כולו? הסבירו את דבריכם. (11 נקודות)

פרק שלישי – רומאן ונובלה

אם בחרתם בפרק זה, ענו על אחת מן השאלות 9–11 ($33\frac{1}{3}$ נקודות).

שימו לב: על שאלות 9–10 אפשר לענות גם על פי הרומאן "1984" מאת ג'ורג' אורוול.

9. לדברי הסופר הצרפתי מישל וולבק, "הספרות היא כלי התנגדות לכל עולם שלא טוב לנו בו". תארו את העולם ש"לא טוב בו" ברומאן או בנובלה שלמדתם, והסבירו כיצד ההתנגדות לעולם זה והביקורת עליו באים לידי ביטוי ביצירה.
10. הסבירו והדגימו כיצד קשרי משפחה או היעדר משפחה משפיעים על עולמה של דמות מרכזית (או דמויות מרכזיות) ביצירה שלמדתם.
11. 1984 / ג'ורג' אורוול
 לפניכם קטע מן הרומאן "1984". קראו את הקטע, וענו על שני הסעיפים א–ב שאחריו.
 "בשתי דקות השנאה הוא [וינסטון] לא יכול שלא להשתתף בטירוף הכללי, אבל שירת ה"אח ג-דול... אח ג-דול!"
 התת-אנושית הזאת תמיד מילאה אותו זוועה. מובן מאליו שהוא זימר עם כל האחרים: לא הייתה כל אפשרות לנהוג אחרת".
 א. על פי קטע זה, מה הם מאפייני השלטון והחברה, וכיצד הם באים לידי ביטוי ברומאן? הסבירו והדגימו את דבריכם. ($15\frac{1}{3}$ נקודות)
 ב. על פי קטע זה, מהו הקונפליקט הפנימי של וינסטון, וכיצד הקונפליקט בא לידי ביטוי ברומאן? הסבירו והדגימו את דבריכם. (18 נקודות)

פרק רביעי – שירה

(שירת ימי הביניים, שירת חיים נחמן ביאליק, שירת לאה גולדברג, שיר שלא נלמד)

אם בחרתם בפרק זה, ענו על שתיים מן השאלות 12–22:
 על שאלה אחת משירת ימי הביניים או משירת חיים נחמן ביאליק (שאלות 12–17)
 ועל שאלה אחת משירת לאה גולדברג או שיר שלא נלמד (שאלות 18–22)
 (לכל שאלה – $16\frac{2}{3}$ נקודות).

ענו על אחת מן השאלות 12–17.

שירת ימי הביניים

12. קראו את השיר, וענו על שני הסעיפים א–ב שאחריו.

ישנה בחיק ילדות / יהודה הלוי

ישנה בחיק ילדות, למתי תשכבי! / דעי כי נעורים פנערת ננערו!
 הלעד ימי השחרות? קומי צאי, / ראי מלאכי שיבה במוסר שחרו,
 והתנערי מן הזמן, כצפרים / אשר מרסיסי לילה יתנערו.
 דאי כדרור למצא דרור ממעלך / ומתולדות ימים כימים יסערו.
 היי אחרי מלכך מרדפת, בסוד / נשמות אשר אל טוב ה' נהרו!

א. מיהי ה"ישנה בחיק ילדות" שאליה הדובר בשיר פונה, ומה הוא מצווה עליה? הסבירו והדגימו את דבריכם.

(8 נקודות)

ב. הסבירו והדגימו את התרומה של שניים מן האמצעים האומנותיים בשיר להבנת הציווי של הדובר. ($8\frac{2}{3}$ נקודות)

13. קראו את השיר, וענו על שני הסעיפים א–ב שאחריו.

שחי לאל / שלמה אבן גבירול

שחי לאל, יחידה החקמה, / ורוצי לעבד אותו באימה.
 לעולמו פני לילה ויום, / ולמה תרדפי הכל ולמה?
 משולה את בחייתך לאל חי, / אשר נעלם כמו את נעלמה.
 הלא אם יוצרך טהור ונקי – / דעי כי כן טהורה את ותמה.
 חסין ישא שחקים על זרועו – / כמו תשאי גויה נאלמה.
 זמירות קדמי, נפשי, לצורך / אשר לא שם דמותך באדמה.
 קרבי, ברכו תמיד לצורכם / אשר לשמו תהלל כל נשמה!

א. מה הדובר מבקש בשיר, וכיצד הוא מנמק את בקשתו? הסבירו והדגימו את דבריכם. (8 נקודות)

ב. הסבירו שניים מן האמצעים האומנותיים בשיר התורמים להבנת הבקשה של הדובר. ($8\frac{2}{3}$ נקודות)

14. קראו את השיר, וענו על שני הסעיפים א-ב שאחריו.

טָרָם הַיּוֹתִי / שלמה אבן גבירול

טָרָם הַיּוֹתִי חֶסֶדְךָ בְּאֵנִי, / הַשֵּׁם לֵישׁ אֵין וְהַמְצִיאֲנִי.
 מִי הוּא אֲשֶׁר רָקַם תְּמוּנָתִי? וּמִי / עֲצָמִי בְּכוֹר יֶצֶק וְהַקְפִּיאֲנִי?
 מִי הוּא אֲשֶׁר נִפְחַ נְשָׁמָה בִּי? וּמִי / בְּטָן שְׂאוֹל פֶּתַח וְהוֹצִיאֲנִי?
 מִי נִהְגְּנִי מְנוּעוּרֵי עַד הַלֵּם? / מִי לְמִדְנִי בֵּין וְהַפְּלִיאֲנִי?
 אֲמָנָם אֲנִי חֶמֶר בְּקָרְבִּי יָדְךָ / אֶתָּה עֲשִׂיתָנִי, אֶמֶת, לֹא אֲנִי.
 אוֹדָה עָלַי פִּשְׁעֵי וְלֹא אִמְרֵי לָךְ, / כִּי הָעָרִים נֶחֱשׁ וְהַשִּׁיאֲנִי.
 אֵיכָה אֶכְחַד מִמָּוָה חֶטְאִי? הֲלֹא/ טָרָם הַיּוֹתִי חֶסֶדְךָ בְּאֵנִי!

א. מה הם השלבים השונים ביצירת האדם המתוארים בשיר? הסבירו והדגימו את תפיסת העולם העולה מתיאורים אלה.

(8 נקודות)

ב. הסבירו שניים מן האמצעים האומנותיים בשיר התורמים להבנת תפיסת העולם של הדובר. (8 $\frac{2}{3}$ נקודות)

שירת חיים נחמן ביאליק

15. קראו את השיר, וענו על השאלה שאחריו.

לֹא זְכִיתִי בְּאוֹר מִן הַהֶפְקֵר / חיים נחמן ביאליק

לֹא זְכִיתִי בְּאוֹר מִן הַהֶפְקֵר,
 אֶף לֹא-בָא לִי בִרְשָׁה מְאֹבִי,
 כִּי מִסְלְעִי וְצוּרִי נִקְרַתִּי
 וְחֻצְבֹתִי מִלְבָּבִי.

נִיצוֹץ אֶחָד בְּצוּר לְבִי מִסְתַּתֵּר,
 נִיצוֹץ קָטָן – אֶךְ כְּלוֹ שְׁלִי הוּא,
 לֹא שְׁאֵלְתִי מֵאִישׁ, לֹא גִנְבֹתִי –
 כִּי מִמֶּנִּי וּבִי הוּא.

וְתַחַת פְּטִישׁ צְרוּתִי הַגְּדוּלוֹת
 כִּי יִתְפּוּצֵץ לְבָבִי, צוּר־עֵזִי,
 זֶה הַנִּיצוֹץ עָף, נִתְּזוּ אֲלֵיעֵנִי,
 וּמְעִינִי – לְחֶרוּזִי.

וּמְחֶרוּזִי יִתְמַלֵּט לְלִבְבְּכֶם,
 וּבְאוֹר אֲשֶׁכֶם הִצַּתִּי, יִתְעַלֵּם,
 וְאֲנֹכִי בְּחֻלְבִּי וּבְדָמִי
 אֶת-הַבְּעֵרָה אֲשַׁלֵּם.

מהי הטענה המרכזית של המשורר בשיר זה? הסבירו והדגימו כיצד השימוש בשניים מן הפעלים בשיר מסייע לחיזוק טענה זו.

16. קראו את השיר, וענו על השאלה שאחריו.

"חוזה, לך ברח" [עמוס ז', י"ב] / חיים נחמן ביאליק

"לך ברח?" – לא יברח איש כמוני!
הלוך בלאט למדני בקרי,
גם דבר כן לא למדה לשוני
וכקודם כבד יפל דברי.

ואם כחי תם לריק – לא פשעי,
חטאתכם היא ושאו העון!
לא מצא תחתיו סדן פטישי,
קרדמי בא בעץ רקבון.

אין דבר! אשלים עם גורלי:
את פלי אקטור לחגורתי,
ושכיר היום בלי שכר פעלי
אשובה לי בלאט כשבאתי.

אל נוי אשוב ואל עמקיו
ואכרת ברית עם שקמי יער;
ואתם – אתם מסוס ורקב
ומחר ישא כלכם סער.

על פי שיר זה, שליחותו של המשורר היא מורכבת.

הסבירו והדגימו קביעה זו.

17. קראו את השיר, וענו על השאלה שאחרינו.

ואם ישאל המלאך / חיים נחמן ביאליק

- ותיבש? -

"לא, כי נשרה על־דף גמרא קדושה.
גמרא היתה לזקני שעירת גוילים ומעוכה,
ובכרסה - שתי שערות של־זקנו הלָבֵן,
חויי ציציֹת פסולות של־טליתו הקטנה
וסמנים של־הרבה טפות חלב ושענה,
ובגמרא הזאת, במעי אותיות מתות
בדד פרפרה נשמתִי."

- ותחנק? -

"לא, פרפרה ותשורר, מלאכי!
באותיות המתות שירי חיים הקרו,
ובארון ספרי זקני מתי עולם נדעזעו.
שונים היו השירים: על־עב קטנה ובהירה,
עלי קרו הזֶהב ועלי דמעה מזְהירה,
עלי ציציֹת פסולות ועלי טפות של־שענה -
אך שיר אַחַד לא ידעה - שיר עלומים ואהבה.
ותכל לצאת, ותהמה, ולא מצאה תנחומין,
ותתעלף עד־כְלוּתָהּ, ויהי צר־לָהּ עד־מוֹת.
פעם אחת פקדתי את־גמרתִי הבְּלָה -
והנה פרחה מתוכה נשמתִי."

ועדן היא טסה ומשוטטת בעולם,
משוטטת ותועה ואינה מוצאת תנחומין;
ובלילות הצנועים שבתחלת כל־הדָש,
בהתפלל העולם עלי פגימת הלָבֵן,
היא מתרפקה בכנפה עלי שער האהבה,
מתרפקת, דופקת ובוכיה בחשאי,
ומתפללה על־האהבה."

בני, נשמתך איה? -

"שוט בעולם, בקשנה, מלאכי!
יש בעולם כפר שאנו מקפ חומת יערים,
ולכפר רקיע תכלת, בלי מצרים רקיע,
ולרקיע התכלת בת־יחידה באמצע:
עב יחידה, לבנה וקטנה.
ובצהרי יום קיץ בדד שחק־שם ילד,
ילד עזוב לנפשו, רך ויחיד וחולם -
ואני הוא הילד, מלאכי.
פעם אחת התעלף כל־העולם וישתק,
וישתי עיני הילד השממה נמשכו,
ויראנה, היחידה, הזכה, הברורה,
ונפשו יצאה בראותו, כצאת יונה משובכה,
אל העב הנחמדה."

- ותמוג? -

"גם־שמש יש בעולם, מלאכי!
את־נשמתִי הצילה קרו פז רחמניה,
ועל־כנפי הזֶהר ימים רבים פָּזָה
כצפרת לבנה;
פעם רכבה בבקר על־גב קרו הזֶהב,
הלוח הזכה לבקש פנינת טל בין הדשאים,
ודמעה זכה ותמה אז על־לחיי רעדה,
ותזדעזע הקרו ונשמתִי צנחה -
ותשתקע בדמעה."

בחרו בשתיים מן התחנות במסע הנפשי המתואר בשיר, והסבירו את התרומה של כל אחת מן התחנות שבחרתם לעיצוב עולמו הפנימי של המשורר.

ענו על אחת מן השאלות 18–22.

שירת לאה גולדברג

18. קראו את השיר, וענו על השאלה שאחריו.

האמנם עוד יבואו ימים בסליחה ובחסד / לאה גולדברג

בית 1 האמנם עוד יבואו ימים בסליחה ובחסד,
ותלכי בשדה, ותלכי בו כהלך התם,
ומחשוף כף-רגלך ילטף בעלי האספסת,
או שלפי-שבלים ידקרוך ותמתק דקירתם.

בית 2 או מטר-שיגף בעדת טפותיו הדופקות
על כתפיה, חזה, צוארה, וראשך רענן.
ותלכי בשדה הרטב ורחב כף השקט
כאור בשולי הענן.

בית 3 ונשמת את ריחו של התלם נשם ורגע,
וראית את השמש בראי-השלוטית הזהב,
ופשוטים הדברים וחיים, ומתר בם לנגע,
ומתר, ומתר לאהב.

בית 4 את תלכי בשדה. לבדך. לא נצרכת בלהט
השורפות, בדרכים שסמרו מאימה ומדם.
ובישר-לבב שוב תהיי ענוה ונכנעת
כאחד הדשאים, כאחד האדם.

בשיר זה נזכרת מציאות שיש בה "[...] דרכים שסמרו מאימה ומדם" (בית רביעי).
מהי דרך החיים שהמשוררת מבקשת לנוכח מציאות זו? הסבירו והדגימו את דבריכם.

19. קראו את השיר, וענו על שני הסעיפים א-ב שאחריו.

ארן / לאה גולדברג

כָּאן לֹא אֲשַׁמַּע אֶת קוֹל הַקּוֹמָה.
כָּאן לֹא יִחַבֵּשׁ הָעֵץ מְצַנֶּפֶת שְׁלֵג,
אָבֵל בְּצֵל הָאֲרָנִים הָאֵלֶּה
כָּל יְלֵדוֹתַי שְׁקָמָה לְתַחֲמָה.

צִלְצוֹל הַמְחֻטָּיִם: הִיָּה הִיָּה ---
אֶקְרָא מוֹלְדָת לְמֶרְחֵב־הַשְּׁלֵג,
לְקַרְח יִרְקָרַק כּוֹבֵל־הַפֶּלֶג,
לְלִשׁוֹן הַשִּׁיר בְּאֶרֶץ נְכָרָה.

אוּלַּי רַק צְפָרִי־מָסַע יוֹדְעוֹת -
כְּשֶׁהֵן תְּלוּיּוֹת בֵּין אֶרֶץ וְשָׁמַיִם -
אֶת זֶה הַכָּאֵב שֶׁל שְׁתֵּי הַמוֹלְדוֹת.

אֲתֶכֶם אֲנִי נִשְׁתַּלְתִּי פְעָמִים,
אֲתֶכֶם אֲנִי צָמְחָתִי, אֲרָנִים,
וְשָׂרְשֵׁי בְשָׂנֵי נוֹפִים שׁוֹנִים.

א. השיר מסתיים במשפט "וְשָׂרְשֵׁי בְשָׂנֵי נוֹפִים שׁוֹנִים".

הסבירו והדגימו כיצד משפט זה מבטא את הקושי של המשוררת בעקבות ההגירה לארץ. (6 $\frac{2}{3}$ נקודות)

ב. הביאו מן השיר שתי דוגמאות נוספות לקשיי ההגירה, והסבירו שתניינם מדרכי העיצוב בשיר התורמות לביטוי הקושי הזה. (10 נקודות)

20. לפניכם סונט ב, מתוך מחזור הסונטים: "שירי אהבה מספר עתיק" מאת לאה גולדברג, המתחיל במילים "ולא היה בינינו אלא זהר". קראו את הסונט, וענו על השאלה שאחריו.

ולא היה בינינו אלא זהר
 ענו של השכמה ברחוב כפרי
 ולכלובו של גן בטרום פרי
 בלבו תפרחתו יפת התאר

ומה מאד צחקת באמרי
 כי אל השחר הענג כנוד
 אקרב ואקטפנו למזכרת
 ואשמרנו בין דפי ספרי.

את זרועך נשאת, התזכר
 והנידות את ענף תפוח,
 ועל ראשי ירד מטר צחר.

מאחורי גבך הכפר נעור,
 החלונות נצטלצלו עם רוח -
 ולא היה בינינו אלא אור.

כיצד תיאורי הטבע בשיר מבטאים את חוויית ההתאהבות של המשוררת? הסבירו והדגימו את דבריכם.

21. קראו את מחזור השירים (א-ג) שלפניכם, וענו על השאלה שאחריו.

הסתכלות בדבורה / לאה גולדברג

ב	א
בְּשֵׁמֶשׁ הַיָּא הֵיְתָה עֲלָה זְהָב נּוֹפֵל,	בְּרַבּוּעַ חֲלוֹן מוֹאָר -
בְּפֶרַח הַיָּא הֵיְתָה טֶפֶה שֶׁל דְּבֵשׁ אָפֵל,	עַל שִׁמְשָׁה, מִבְּחוּץ,
וְאַגֵּל טַל בְּנַחֵל שֶׁל כּוֹכָבִים -	צִלְלִית שֶׁל דְּבוּרָה
וּפָה הַיָּא צֵל.	כִּמְעַט אֵין לְרֵאוֹת אֶת כְּנָפֶיהָ.
מְלָה אַחַת שֶׁל שִׁיר בְּנַחֵל הַמְּצֻלָּצֵל,	הַפּוֹכָה.
בְּשׁוֹרֵת רְצוֹן נִמְרָץ בְּתוֹךְ שָׂרֵב עֲצֵל,	גּוֹף צָר.
תְּנוּעַת הָאוֹר בְּאֶפֶר דְּמַדּוּמִים -	שֵׁשׁ רְגָלִים דְּקוֹת -
וּפָה הַיָּא צֵל.	בְּגִלּוּי עִירָם,
	בְּאִיוֹם מְכַעַר
	זוֹחֶלֶת דְּבוּרָה.
ג	
מִדְּבַשְׁךָ? מִי יִזְכֹּר אֶת דְּבַשְׁךָ?	אֵיךְ נִכְתֵּיר אוֹתָהּ בְּדַבְּרֵי שִׁירָה?
הוּא שֵׁם, הַרְחֵק, בְּפִנְיֹת.	אֵיךְ נִשִּׁיר וְמָה?
כָּאן, בְּשִׁמְשָׁה מוֹאָרָה, גּוֹפֶה, רֵאשֶׁה -	יְבוֹא יֵלֵד קָטָן וְיֵאמֵר:
כֶּלֶךְ עֵקֶץ, שִׁנְאָה אִי־אוֹנִים עֲלוּבָה וְעוֹרֵת.	הַמְּלָכָה עִירְמָה.
הַפְּחַד הוֹרֵג.	
הַשְּׁמֵרֵי לְנַפְשֶׁךָ.	

בשיר זה ההסתכלות בדבורה מבטאת מציאות מורכבת.
הסבירו והדגימו קביעה זו.

שיר שלא נלמד

22. קראו את השיר, וענו על השאלה שאחריו.

תנו לי יום אחד/ תהילה חכימי*

אני רוצה שתתנו לי להשלים משפט
אל תסבירו לי שום דבר
אני רוצה שתשתקו
יום אחד שלם
אל תדברו על כלום
צאו לתענית של מלים
דממה תשתרר במסדרונות הממשלה
צמרת צה"ל תשקט גם היא

עלים ירששו מחוץ לחלונות

אני מבקשת יום אחד של שקט יחסי
בגבולות ובתחנות האוטובוסים
בלי שריקות בדרכי לים
בלי קריאות מבעד לחלונות המכוניות
סביב שלחנות, במטבחים, אמהות ידברו
פוליטיקה
בנות יצחקו מדיחות אחריותיהן
אתם תשתקו.

הסבירו כיצד המתח בין דיבור לשתיקה בונה את המחאה בשיר.

* תהילה חכימי היא משוררת וסופרת. זכתה בפרס ברנשטיין (2015) ובפרס היצירה לסופרים עבריים (2018). מספריה **מחר נעבוד; במים; חברה**.

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך